

1105985 186

మామిడి కాయలూ, బొబ్బరూ, వేరు శనక్కాయలూ తింటూ వుండేది చిన్ని.

అల్లంత దూరాన పశువుల్ని చూసి 'గొవ నొచ్చాడోచే' అని గెంతుకుంటూ వాడి కెదురెళ్ళి మరి తిమ్మంటుంది వాడు తెచ్చేది.

గోవన్న "చిన్ని ! నీకేవళం తెచ్చావో చెప్పుకో" అంటూ చిన్ని కంట పడనకుండా కెండు చేతుల్ని వెనక్కి పెట్టి మురిపించేవాడు.

ఆ యింట్లో గోవన్న రాకకొసం ఎదురు చూసేది చిన్ని మాత్రమే అని చెప్పుకోవచ్చు. ఎందుకంటే చిన్ని ఆడుతూ పాడుతూ చనువుగా తిరిగిది వాడితోనే.

రాఘవయ్య పొలం చేరే సమయానికి గోవన్న పంట చేల చుట్టూ పదార్లు చెస్తూ తిరుగాడు ఛండశం చూసేడు.

బ్రిటర్ వెలుగులో వాడి ఆకారం మాత్రమే కనిపిస్తోంది.

"ఎర్రా.... ! యింకా యిక్కడే వున్నావేం?! కూడు తినవా ఏట.... ?!" వాడి మొహం కౌం గద్దె గుద్దె చూసి అడిగేడు రాఘవయ్య.

"లేదయ్యగారూ.... ! యిక్కడేవరూ లేకపోతే పొలానికి కావాలి ఎవరుంటారు?! ఆ కొండయ్య అసలే పాపడ్డాడు.... మన పంట కెప్పుడో చెన్నై!?" ఆ మాటలు వింటున్న రాఘవయ్యకి గోవన్న తండ్రి ఎరన్న గుర్తుకొచ్చేడు.

తన పాతికేకరాల మెట్ట పొలాన్ని కంటికి రెప్పలా కాదుకుంటూ తనననాడు ఏ పెద్ద భూస్వామిని చేసేడు.

వీరన్న మూరాన్నే మరో పాతికేకరాల భూమికి అధికారి అయ్యేడు అతి కొద్ది కాలంలోనే రాఘవయ్య.

వీరన్న కాడెపట్ట భూమి చున్నితే అంచులో రత్నాలు పండేవి. ఏ ఏటకాయేడు రెట్టంపు దిగుబడి వచ్చేది వరన్న శ్రమఫలితంగా.

అంచులో ఏమూతం వాడొక ఆశించే వాడు కాదు వరన్న. "దిక్కులేనోడ్డి.... నా కెందు కంటి మి నీతన పెళ్ళాం బిడ్డల్లో వుండనిస్తున్నారూ..... నోట మెతుక్కి లేవోడికి పెళ్ళి చేసి ఓ యింట వాడు చేసేడు..... అది చాలం"టూ వీరన్న భక్తిగా అనేవాడు.

వాడి నిరాశంబరత్వానికి, నిస్వార్థానికి రాఘవయ్య ఆశ్చర్య చకితుడయ్యే వాడు.

మంచివాళ్ళకూ, నిస్వార్థ జీవులకూ యీ లోకంలో చోటు లేదంటూ గోవన్న పుట్టిన ఆయిదేళ్ళకే ఆ పూరికి వ్యాపించిన కలరా వీరన్నను కూడా బలితీసుకుంది.

భర్త పోయిన కొన్నాళ్ళకే రంగి కూడా తనువు చాలించింది గోవన్నను ఒంటరి వాడ్ని చేసి.

అప్పట్నుంచి రాఘవయ్య, అన్న పూర్వములే వాడికి తల్లిదండ్రులయ్యేరు.

"మరి రాత్రి తిండి తినవా?!"

రాఘవయ్య గోవన్నను ప్రశ్నించేడు.

"చొచ్చున్న తెమ్మకున్న పచ్చికావుంది."

"బాగుంది....! ఇంటికి రారా వేదన్నం కాస్త తిందువు గాని.... అపతల పాలు తియ్యాలి!" వాడి గడమాయించేడు.

గోవన్న రాఘవయ్యతో ఇంట కొచ్చి పాలు పతికే కార్యక్రమం ముగించుకుని కాసుతి కూడు తిని మళ్ళి శంకరయ్యతో ఆ రాత్రి కాఫలా కొచ్చేసాడు.

* * *

ఆరోజు పండగ రోజు కావడంతో రాఘవయ్య ఇంట నిండా చుట్టాలి. అతిథి మర్యాదల్లో అంతా పండడి సందడిగా తయారయ్యింది.

అదిగాక పట్నంలో పెద్ద చదువులు చదువు కుంటున్న రాఘవయ్య చిన్న కొడుకు గిరిశం రాకతో ఇల్లు మరింత కళకళలాడుతోంది.

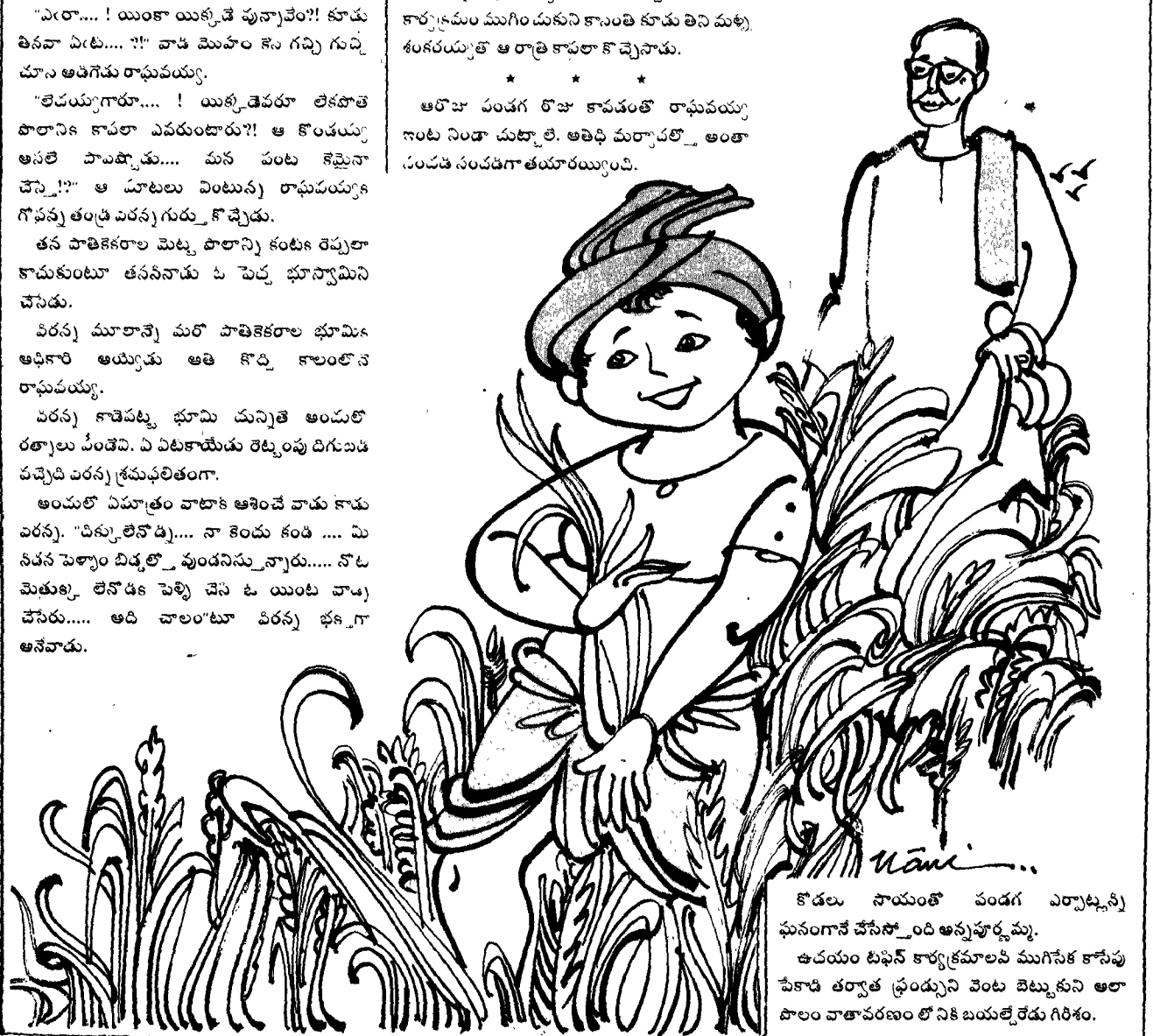
గిరిశం విశ్వ విద్యాలయంలో చదువుతూ చేశారని 'అహర సమన్య' గురించి రీసెర్చ్ చేసి సంమగ్నానా ఈ మధ్యనే అతనికి ఆహర్మ్య లభించింది కూడా.

చిన్న కొడుకు తన పేరు నిలబెడుతూ సంఘంలో తన కిర్తి ప్రతిష్ఠల్ని పెంచుతున్నందుకు రాఘవయ్య ఎంతో ఉప్పొంగి పోయేడు.

పండగ శలవుల్ని తన పూర్వనే గడవాలంటూ గిరిశం సైవాతుల్ని కూడా వెంట బెట్టుకొచ్చేడు.

తమ్ముడి పరువు నిలబెట్టడం కొసం శంకరయ్య వాళ్ళకి సకల సదుపాయాల్ని కల్పిస్తున్నాడు.

ఇంక అన్నపూర్ణమ్మ సంగతి వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. ఈపరి తిరగని పన్ను.

కొడలు నాయంతో పండగ ఎర్పాట్లన్నీ ఘనంగానే చేసేస్తోంది అన్నపూర్ణమ్మ. ఉచయం టిఫిన్ కార్యక్రమాలపై ముగిసేక కాసేపు పేకాడి తర్వాత ప్రంధుని వెంట బెట్టుకుని ఆరా పొలం వాతావరణంలో నీకీ బయల్పడేరేడు గిరిశం.

రండి! రండి! మిర్రోసార్ని ముందే తెల్చితాట
ముంజలు చొల్చి మరి వుంచెను తినండి
గొవన్న చిన్న బుట్టతో ముంజుల్ని వాళ్ళ
ముందుంచెను వాళ్ళని అవ్వనినూ..

'ఎడే మా పొలంలో పన్నె నుకరాను! పేరు గొవన్న.
ఏడిక పశువులూ పొలాలూ తప్ప వెరే లో కంటెదు!
ఒట్టి చైతుగాను! అప్పుడప్పుడు అలా వూళ్ళో తెరిగి
కాస్త నాగరికత పంట బట్టించుకోరా అంటే
పట్టించుకోదు. ఏడిలాంటి వాళ్ళకి పంట చేలే
ప్రపంచం రెండో పని చెతకాదు!'

గిరిశం తాట ముంజుల్ని ప్రంధ్య కందిస్తూ
పెటకారం చేస్తూ అంటున్నాడు

వాళ్ళంతా వాడికి చూసే నవ్వుకుంటూ
ముంజుల్ని మింగేస్తూన్నారు

ఆ తర్వాత కొబ్బరి తోటలో కెళ్ళి గొవన్న తినన లేత
కొబ్బరి కాయల నటిన త్రాగి శ్రీవే మని త్రెవ్వెశారు
మరికొంత సేపటిక ఇంటి నుంచే ద్విస పంట
పచారాలన్న భాగ చేసేసారు

గిరిశం కొరిస మీదట గొవన్న మళ్ళి కొబ్బరి
చొందాల్చి కొట్ట తెచ్చెడు

సాయంత్రం దాకా అక్కడే పెకాచూ
నాడున్నారు వాళ్ళు

ఒరేయి గొవన్నా! వెళ్ళి వెరుశనక్కాయలు
పట్రారా! గుత్తి శనక్కాయలు ఎళ్ళిప్పుడూ
తినెరగరు"

ఒచ్చండి బాబు. ' ఒట్టి ఎండెలు ' మొన్ననే
పువ్వులల్నియి' గొవన్న సమాధాన మిచ్చెడు
పరేమ! మే మెత్తమ్మ పుతాంతే "

అదికాదు. మరి. " లేత మొక్కలు ఏకొస్తే
మిగతావి చెడిపోతాయి" గొవన్న అయిష్టంగా

ముఖం పెట్టి అన్నాడు ఆ తర్వాత తప్పనిసరిగా
గిరిశం చెప్పినట్టు ధైర్యక తప్పలేదు గొవన్నకి

ఒక్కొక్క మొక్కపై వెళ్ళతో పెకింది కాయలెరు
తున్నాడేగాని గొవన్న మనసొప్పడం లేదు.

తన చేతి వెళ్ళని తానే బలవంతంగా లాక్కుంటు

మూగరాగాలు

నట్టుగా తన తలను తానే నరుక్కుంటున్నట్టుగా
యివై పోయేడు గొవన్న.

క్షణాల మిద పాటిన కాల్చి వాళ్ళ ముందుంచేదు.

ఆ తర్వాత మరికొంత సేపటికి "కొట్టంలో
గడ్డంతా పశువులు తినేశాయి... ఏదీ మిగల్లేదు
. రేపటికి గొడ్డకి మేయడానికేంలేదు నే
పోతాబాబూ!" అంటూ పశువుల మేత కోసుకు
రావడం కోసం బయల్దేరెడు.

ఇంట్లో అరొజు రాత్రి గిరిశం ప్రంధ్యతో
భోజనానికి ఎద్దమయ్యెడు.

వాళ్ళడిగింది లేదనకుండా, తిన్నది తినకుండా
అన్నీ వాళ్ళ ముందు పెట్టెల్లో పెట్టండి
అన్నపూర్ణమ్మ

అన్ని పంటకాల్చి చూసేసరికి గొవన్నకి
ఆశ్చర్యమేంది

పట్టుపోళ్ళు అన్ని ముందుంటి గాని భోజనం
సహించవేమో? అనిపించింది వాడికి

పండగ శలవులు ముగిసాయి.

గిరిశం మళ్ళి పట్టం వెళ్ళిపోయెడు.

* * *

ఏప్పుగా పెరిగిపోయిన పంట పొలాలు అప్పుడే
కొతకొచ్చేశాయి

ఈ మధ్య రాత్రిళ్ళు ఊర్లోని ఊరపండులు
వేరుశనగ పంట చేలల్లో ప్రవేశించి మొక్కల్ని
పెరికేస్తూ కాయల్ని తినేస్తుండడంతో రైతు
లందరూ ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసికొని మరి కావలా
వుంటున్నారు.

ఎవ్వరిలాగే ఆ రాత్రి కూడా శంకరయ్యతో కలిసి
పొలాన్ని కాసేందుకు బయల్దేరెడు గొవన్న.

"ఏరా గొవన్నా... ?" ఊర పండు లియ్యాలయినా
మనల్ని నిద్రోనిస్తాయంటావా? ఈ మధ్య మరి
కంటికి నిద్ర కరువై పోయిందిరా!" శంకరయ్య
గొవన్నతో అంటున్నాడు

'ఎందుకు చిన్నయ్యగారూ. ? మీరు శాల్స
పడుకొండి ఆటవని నేపడా..."

"నదిరేయి! నువ్వొక్కడివో?"

గొవన్న మాటలకు శంకరయ్య నవ్వుకున్నాడు
కొంత సేపలా పొలం చుట్టూ పచార్లు చేసాచ్చి
నిద్రకుపత్రమించేరిద్దరూను.

గొవన్నకు మాత్రం నిద్ర రావడం లేదు.

ఎక్కడో దూరాన్నుంచి సన్నగా విన్నిస్తున్నాయి
నక్కలరుపులు.

అకాశంలో చంద్రుడు వెన్నెల్లో ఆటలాడు
కుంటున్నాడు.

ప్రశాంతంగా వుండి వాతావరణం!

భరించలేనంతటి నిశ్శబ్దం!

గొవన్న కెందుకో ఆ నిశ్శబ్ద వాతావరణానికి
కాస్తంత భయం కూడా వేసినట్టునిపింది!

ప్రక్కనే శంకరయ్య పువ్వుడే గుర్రు పెడుస్తూవు.

గొవన్న బలవంతంగా కళ్ళు మూసుకుని
నిద్రపోయే ప్రయత్నం చేయసాగెడు

వనా నిద్రరపట్టి చావడం లేదు

అల్లంత దూరాన ఏకట సంతా ఒక్క పొగు
చేసినట్టు నల్లని కొండలు జాగుప్పాకరంగా
అగుపిస్తున్నాయి

గొవన్న ఒక్క మాట సాల బయటి కొచ్చి
పొలాల్ని కలియ జూసి మళ్ళి పక్కమిద నడుం
వార్చెడు

అర్ధరాత్రి దాటిపోయింది!

ఎప్పుడు కళ్ళు మూతలుపడతాయో తనకే తెలిదు.
మరికొంత సేపటికి గొవన్న ఎదో పెద్ద అరికిడిగా
అనిపించి తెలివితో కొచ్చెడు.

అక్కడో దూరాన్ను పెడుకు వద్ద శబ్దం!

అకాశం నల్లని మేఘాల్లో దట్టంగా
కన్నుపోంది

"వర్షం వచ్చేటట్టుంది" తనలో తానే

గొణుక్కున్నాడు గొవన్న.

ఏకటికి భయపడి వెన్నెల మటుమాయమై
పోయింది. చంద్రుడి జాడ ఎక్కడా కనిపించలేదు.

నవనన్నని చినుకులు హఠాత్తుగా గాలివాసగా
మరిపోయింది.

"చిన్నయ్యా!... చిన్నయ్యా!!..." గొవన్న
భయంగా పిల్చెడు

శంకరయ్య పలకలేదు.

"చిన్నయ్యగారూ..."

గొవన్న గొంతు పెచ్చించేడు పక్క మిది నుంచి
లేవ.

"ఏంద్రా? ఏవయ్యింది?" శంకరయ్య

బద్ధకంగా అడిగేడు దుప్పటి మీదకు లాక్కుంటూ.

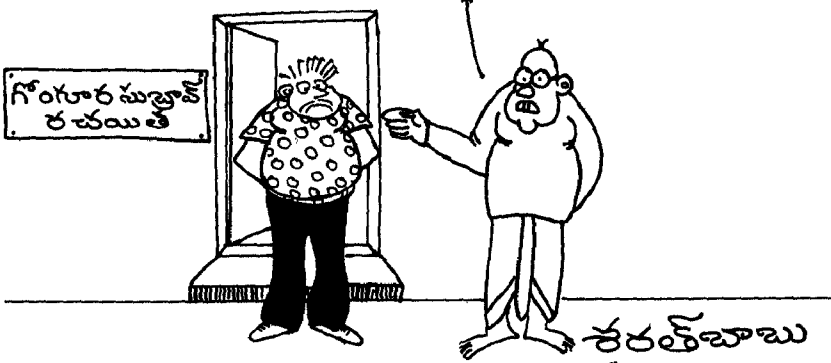
"వానయ్యా... వాన!"

"అయితే?"

"అద్దాడు చిన్నయ్య గారూ !? మరో ఆయకట్టు
వేయలేదు గదా. కాలవలోని నీరంతా పొలంలోకి
పోడై!"

గొవన్న ఆత్రంగా అంటున్నాడు

కథలెన్నున్నారాయి. అంతేగానీ ఇంటద్దే
ఎగ్గొట్టడానికి నాదగ్గర వెధవ కథలు చెప్పకు.

నిన్నుగాక మొన్ననే పొలానికి నీరవసరమైతే ఆయకట్టు తీసి కాలవ నీటిని మళ్ళించేరు. ఎం కాదులో నువ్వే పడుకో... కాలవ నిండేక కదా ఆయకట్టు ద్వారా నీరో చేదీ "నిమ్మలంగా అంటున్న శంకరయ్య మాటలు గొప్పనకి చిరాకినించింది వర్తం ఖరీంత వుప్పుత మైంది. ... యివాటికి కాలవ నిండి పోయే వుంటుంది. రెహ మాహా కొతకాచ్చిన పంట ! నీట పాలయి పోతోంది. లేదు అలా జరగడానికి ఎల్లెదు 'చిన్నయ్యా... నేవోతా' ఒక్క ఉదుట్టు కాల బయట కొచ్చి పరుగు లంకించు కున్నాడు గొప్ప పార వేతపట్టుకుని. "ఒరేయ్! .. ఏండా? నీ ఎచ్చి ఒరేయ్! యింత వర్షంలో ఎందుకురా.. ?!" గాలివాన హారులే శంకరయ్య అరుపులు కలిసి పోయాయి "ఒక్క మూర్ఖపు యెవవ పోన" శంకరయ్య చలికి కాళ్ళు ముచ్చుకుని దుప్పట్ పడుకున్నాడు. ఏరై పారుతున్న నీటిని అడ్డంగా గట్టు తవ్వె పారతో మట్టిని పోస్తున్నాడు గొప్ప అంతచలిలోనూ వాడికి పంటని కాపాడు కోవాలన్న తాపత్రయం తప్ప మరో ధ్యాసలేదు నీరు మోకాళ్ళను దాటి ప్రవహిస్తోంది. అంతకంతకూ వాన పెరుగుతోందే తప్ప తగ్గుముఖం సూచనలు కనిపించడంలేదు! అప్పుడే పొలంలో నీరు సగానికి పైగా ప్రవహించింది! ఐనా గొప్ప ప్రయత్నం మానడం లేదు గట్టుతవ్వె ఆయకట్టుకు అడ్డంగా పోగు వేస్తూనే వున్నాడు. ఐనా నీరు నిలవడం లేదు. గట్టుకావలమన్న ఇందరాయిల్ని ఒక్కొక్కట మోసి తెచ్చిపడేస్తున్నాడే. అవి కూడా నీట ప్రవాహానికి తట్టుకో లేక పోతున్నాయి ఇట్టే కొట్టుకు పోతున్నాయి. ఇదంతా ఎవరో కళ్ళకొద్దీ చేస్తున్నట్టుని పిస్తోంది గొప్పనకి.

మూగరాగాలు

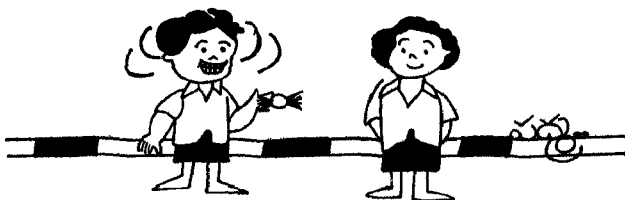
క్షణక్షణానికి గొప్పనలో అశస్పగిల్లి పోతోంది. తన్నుకంటికి రెప్పలా చూసుకున్న పంట తన కళ్ళ ముందే నాశనమై పోతోందిపురు. పైన ఓ పెద్ద మెరుపు! అప్పన ఓ భయంకరమైన ఉరుము !! వెనువెంటనే విరుగు పడ్డ చప్పడు!! తన పని పూర్తయినట్టుగా వాన పోతున్నా అగిపోయింది. తెలివికున్న శంకరయ్య కళ్ళు మలుపుకుని బయట కొచ్చేడు. చిన్న చిన్న చినుకులంకా పడూనే వున్నాయి. "వరధ కాబోలు ! పెద్ద వానే ! " ఏదీ కుర్ర వెధవ..... "యేమయ్యేడు?" చుట్టూ పరికించి చూసేడు గొప్పనకోసం. అంతా చీకటిగా వుంది. అంతలో తనకు యింకొంత దూరాన్నుంచి మూడు మానవాకారాలు తనవేలి కదిలి రావడం గమనించేడు శంకరయ్య. "ఏందినాన్నా! ఈ వేళవున్నది?" శంకరయ్య తండ్రిని చూసి అన్నాడు. "అదృశ్యంగా గొప్పనోడా?... ఎక్కడ?" "అదే నే చూస్తున్నా.... ! నాచక్కనే పడున్నోడేమైనాదాని?" లైటర్ చేత పట్టుకుని పొలంకేసి గుర్తించు పిచ్చేడు రాఘవయ్య. అంతా జలమయమై వుంది. "అవునా!..... యిది పంట.... కొడుకునుద్దేశించి అంటున్న రాఘవయ్య స్వరం హాసంగా వినిపించింది. చుట్టూపట్టి నున్న సుమారు పందెకరాల పొలమూ నీటిలో మునిగి పోయింది. అందులో కొందయ్య పొలము కూడా వుంది. "అ! అన్నట్టు పంటంటే గుర్తుకొచ్చిందిపుడు! అర్ధరేతి యీ గుంటడు వర్షంలో పొలంలోనికి పారతో పరుగెత్తుకెళ్ళు నాన్నా" శంకరయ్య

తండ్రితో చెప్పేడు.

"వర్షంలో పారతోనా.... ?!" రాఘవయ్య పొలంకేసి నడిచేడు కొందర తోచదరగా అ వెంటనే శంకరయ్య బయల్పడేడు తండ్రి వెనకగా మిగతా ముగ్గురు మనుషులు కూడా. వాళ్ళని అనుసరించేరు. నీట్లో అడుగులు తడబడున్నాయే! కొంతసేపట్లో అయకట్టుకు అడ్డంగా పడివున్న గొప్పన వాన్ని చూసి అందడూ దీగ్రాంతి చెంది పోయేడు. "నే పొద్దురా అన్నా చెప్పుంచుకోలేదు వెధవ! ప్రాణాల్ని పోగొట్టుకున్నాడు!" కొడుకుంటున్న మాటలు రాఘవయ్యకి వినిపించడం లేదు. "అయ్యగారూ! మన పంటంతా నీటి పాలయి నాశన మయింది.... ఇప్పుడివరి శక్తింబాలి? చెప్పండి!" గొప్పన మానంగా ప్రశ్నిస్తున్న మాటలే అయన చెవుల్లో ప్రళయ ఘోషగా వినిపిస్తున్నాయి. మరునాడు దినపత్రికల్లో పెద్ద పెద్ద అక్షరాలలో 'నీటి పాలైన పంటబేలు- ఈ యేడు పెద్ద అపార నమస్య తెచ్చి పెట్టిన వరధ నీళ్ళు' అన్న వార్త పడింది. వరండాలో పేపరు చదువుతున్న రాఘవయ్య పక్కనే కూర్చుని దేనికోసమో ఎదురు చూస్తున్న మనవరాల్ని గమనించలేదు. "తాతయ్య! గొప్పనయికరాదా?" చిన్ని ప్రశ్న. "రాధమ్మా!" "ఏం?" "చచ్చిపోయేడు!" "మరే అప్పుడు కొందయ్య మనుషులు మీన గొప్పనని కొట్టితే అల్ల పటవుల్ని కట్టేకారు. ఇప్పుడు ఆ కొందయ్య పొలాలూ మన పొలాలూ కూడా నీట్లో కొట్టుకు పోయాయి కదా! మరి మీరంతా ఎవరి కట్టుపడేయాలి?" చిన్ని మాటలకు మూగబోయిన రాఘవయ్య మనవరాల్ని అవ్యయంగా పూదయానికి పోతుకోవడం తప్ప వేరే సమాధాన మివ్వలేక పోయేడు!

ఈరోజు నాపట్టనరేబరా
యింద చూకలేట్!

నాకులెట్టలేరా ఈరోజు
ఏటలేఫస్ట్ అని !

ఎదపైసలన్నంపే యెవరా
మళ్ళి యిచ్చానా?

ఈరోజు పదిపైసలు
యిచ్చానా యిచ్చా?
ఏటలేఫస్ట్.

